

Література

1. С.Ю.Булигін Прогноз ерозії ґрунтів для цілей проектування протиерозійно упорядкованих агроландшафтів. Методичні вказівки. - К.: НАУ, 2004. 44с.
2. В.М. Кривов Екологічно безпечне землекористування лісостепу України. Проблема охорони ґрунтів. Наук.видання К.: Урожай, 2006. -304 с.

УДК 528.4.322.60

Казаченко Л.М., м. Харків, Україна

Якубенко С.М., м. Харків, Україна

Яременко А.С, м. Харків, Україна

Соколов В.С. м. Харків, Україна

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

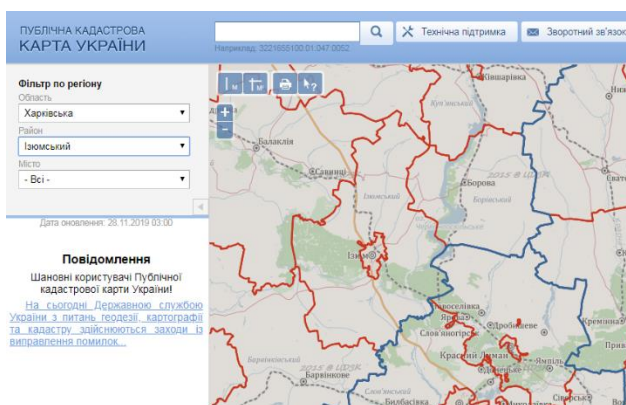
ЦИФРОВЕ КАРТОГРАФУВАННЯ В ПРОГРАМНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ DIGITALS

Цифрове картографування без застосування ГІС-технологій і Дистанційного зондування Землі в наш час неможливе. Застосування Дистанційного зондування Землі для визначення місця положення та просторового розміщення об'єктів є найшвидшим та найпростішим засобом досягнення позитивних результатів. В наш час створення цифрової картографічної продукції дозволяє її реагувати, вносити у бази даних Державного і містобудівного кадастрів.

Створення цифрових карт потребують точності, швидкості і сучасного геодезичного забезпечення. В сучасних

умовах проведення господарської діяльності у сфері геодезії, картографії і землеустрою застосування ГІС-технологій і Дистанційного зондування Землі допомагає вирішувати інженерні задачі у побудові картографічного зображення місцевості, інженерних мереж, різноманітних будівель і споруд, які потребують інженерних рішень. В той же час вимірні системи грають вирішальну роль, оскільки від точності вимірів і обробки залежить якість приймання топографо-геодезичних і картографічних робіт.

Використання ГІС-технологій - нових геодезичних комп'ютерних програм вітчизняного виробництва – Digital для подальшої обробки результатів геодезичних вимірів дає прекрасний результат швидкості і якості отримання картографічної продукції. Використання ДЗЗ дає швидкість визначення об'єктів знімання (рис. 1, 2) і прив'язки до пунктів Державної геодезичної мережі (ДГМ) (рис.3).

Рис.1 Знаходження с.Карнаухівка на Публічній кадастровій карті

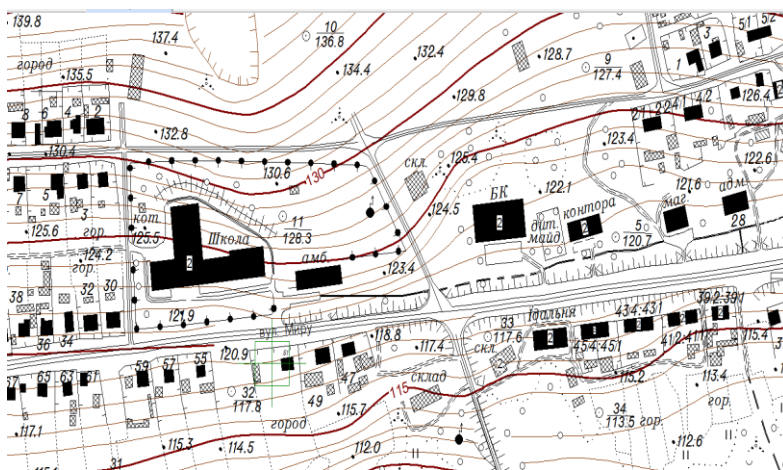

Для прив'язки до пунктів ДГМ використовували дані Геопорталу України, де знайшли найближчі пункти до території знімання, такими виявилися три пункти. На місцевості пункти ДГМ розшукували за допомогою GPS-приймача, після чого прив'язувалися як до початкових.

Використовуючі пункти інформацію про пункти ДГМ для прив'язки під час топографо-геодезичних вишукувань знаходимо ті пункти, до яких найближча є відстань для зручності у використанні. У нашому випадку ми обрали пункти до найближчих поворотних точок зйомочного обґрунтування. Такими пунктами у с.Карнаухівка є декілька пунктів: Карнаухівка, Будянський, Стрілець, Став, Копанки, Суха Балка, Мерешине. Але для створення висотного обґрунтування побудови геодезичної мережі згущення потрібно додержання певних умов – бажано щоб трикутник прив'язки з пунктів ДГМ був якомога ближчим і рівностороннім. Дотримання такої умови становить мінімальні похибки у прокладанні теодолітних ходів для прив'язки до пунктів ДГМ. Для здійснення прив'язки точок і створення висотного обґрунтування. Ми обрали три пункти, які мають свої номери за каталогом. Для цього застосовувався інструментальний метод

На сьогоднішній день для визначення планово-висотного обґрунтування потрібна прив'язка до Публічної кадастрової карти України, на якій чітко видимі межі населеного пункту (межа - жовтим кольором) і сформовані земельні ділянки. В наш час для обробки результатів топографо-геодезичних вимірювань існують програмні засоби, які накопичують, обробляють,

структурують по- шарово геодезичну інформацію, отриману в результаті топографо-геодезичних знімів. Програма Digitals полегшує вирішення завдань у сфері геодезії, картографії землеустрою. Занесення результатів топографо-геодезичних вимірів в блокнот Digitals (рисунок 4) проводилося після виконання топографо-геодезичного знімання території та розробкою висотного обґрунтування і побудови цифрової моделі місцевості. Напівавтоматична векторизація була здійснена в програмному забезпеченні Digitals і побудована цифрова карта (рис.4).

Рис. 4 Цифрова карта на с.Карнаухівка

Для тривимірної візуалізації карти місцевості використовується в якості проміжного технологічного етапу при побудові горизонталей.

Маючи в розпорядженні карту, що моделює рельєф, можна побачити розвиток негативних процесів, що відбувається у ґрунтах населеного пункту. При відображенні карти у тривимірному вигляді доступна функція накладення растра (текстури) на сітку ЦМР. У тривимірному вигляді можна створювати і відображати такі об'єкти карти, як будівлі, цілі віртуальні міста.

Який спосіб вибрати для побудови горизонталей – регулярну мережу або триангуляцію, залежить від наявних вихідних даних, масштабу карти, а також досвіду та особистих уподобань оператора.

Висновки:

1. Використання ГІС-технологій та дистанційного зондування Землі для побудови картографічного матеріалу у цифровому вигляді є найсучасним засобом отримання картографічної продукції.

2. Створення цифрових карт за допомогою ДЗЗ і ГІС-технологій дає змогу у подальшому розроблення генеральних планів, що є дуже актуальним в наш час.